

Postanowienie z dnia 6 grudnia 2010 r.

II UZ 33/10

Na postanowienie w przedmiocie wykładni orzeczenia sądu drugiej instancji nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ k.p.c.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Beata Gudowska (sprawozdawca), Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 grudnia 2010 r. sprawy z powództwa Tomasza K. oraz Krzysztofa Z. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w P. o przeniesienie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek, na skutek zażalenia powoda Tomasza K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 5 sierpnia 2010 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2010 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił zażalenie Tomasza K. na postanowienie tego Sądu z dnia 6 lipca 2010 r. w przedmiocie wykładni wyroku z dnia 21 kwietnia 2009 r. Uznał zażalenie skierowane do Sądu Najwyższego za niedopuszczalne na podstawie art. 394¹ k.p.c.

W zażaleniu zawierającym wniosek o uchylenie postanowienia Tomasz K. zarzucił naruszenie art. 8 ust. 2 Konstytucji, powołując się na istnienie podstaw do stosowania w takim wypadku bezpośrednio art. 45 Konstytucji w zakresie, w jakim art. 394¹ § 2 k.p.c. nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie wykładni wyroku. Wskazał, że w obecnym stanie prawnym nie istnieje podstawa normatywna do zaskarżenia postanowienia dotyczącego wykładni orzeczenia sądu drugiej instancji, jednakże - ze względu na występujące jego zdaniem pominięcie prawodawcze w tym zakresie - niezbędne było „dokonanie oceny, czy ze względu na przedmiot rozstrzygnięcia, zasady sprawiedliwości proceduralnej nie powinny przesądzać o istnieniu konstytucyjnego wymogu zaskarżalności

takich postanowień sądu drugiej instancji”. Dodał, że zaskarżone postanowienie zostało wydane po uprawomocnieniu się wyroku Sądu drugiej instancji, więc zamknięcie drogi do jego zaskarżenia powoduje ograniczenie prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy, mimo że orzeczenie w sprawie wykładni wyroku jest sprawą incydentalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie istnieje w Konstytucji norma pozwalająca na samoistne jej zastosowanie jako podstawy prawnej zażalenia na postanowienie w przedmiocie wykładni wyroku sądu drugiej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2009 r., I CSK 482/08, OSNC-ZD 2009 nr D, poz. 95). Odesłanie w art. 78 Konstytucji do obowiązujących regulacji ustawowych prowadzi do art. 394¹ k.p.c., wyznaczającego katalog zaskarżalnych postanowień sądu drugiej instancji. Przyjmuje się, że jest to regulacja wyczerpująca, co oznacza, że nie jest dopuszczalne rozszerzanie w drodze analogii katalogu rozstrzygnięć zaskarżalnych zażaleniem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1985 r., II CZ 19/85, niepublikowane, uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1995 r., III CZP 110/95, Biuletyn SN 1995, nr 9).

Brak zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie wykładni jego orzeczenia znajduje istotne uzasadnienie w świetle zasad zaskarżania orzeczeń, skoro wykładnia wyroku nie prowadzi do nowego rozstrzygnięcia ani do uzupełnienia poprzedniego rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1968 r., II PZ 21/68, niepublikowane, z dnia 30 kwietnia 1970 r., II CZ 32/70, niepublikowane, z dnia 10 października 1978 r., IV CR 144/78, niepublikowane). Merytoryczna kontrola takiego postanowienia nie jest całkowicie zamknięta; jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji o wykładni wyroku w rzeczywistości zmieniłoby ten wyrok co do istoty, byłoby orzeczeniem, od którego przysługuje skarga kasacyjna, chyba że jest ona w sprawie niedopuszczalna (por. wyrok z dnia 4 listopada 2010 r., IV CSK 188/10, Biuletyn SN 2010 nr 12, s. 17).

Mając na względzie te argumenty, orzeczono jak w sentencji (398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

=====